

Sygn. akt III AUa 211/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach III Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący	SSA Jolanta Pietrzak (spr.)
Sędziowie	SSA Marek Żurecki SSA Ewelina Kocurek - Grabowska
Protokolant	Beata Kłosek

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015r. w Katowicach

sprawy z odwołania K. S. (K. S.)

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

o prawo do renty socjalnej

na skutek apelacji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w C.

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w C. z dnia 9 grudnia 2014r. sygn. akt IV U 1514/13

zmienia zaskarżony wyrok i oddala odwołanie.

/-/ SSA E. Kocurek-Grabowska /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSA M. Żurecki

Sędzia Przewodniczący Sędzia

Sygn. akt III AUa 211/15

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 12 czerwca 2013r. organ rentowy odmówił ubezpieczonej K. S. przyznania renty socjalnej. W uzasadnieniu decyzji organ rentowy podniósł, że ubezpieczona orzeczeniem komisji lekarskiej nie została uznana za całkowicie niezdolną do pracy.

W odwołaniu od tej decyzji K. S. wniosła o jej zmianę i przyznanie prawa do renty socjalnej podnosząc, iż prawo do świadczenia na okres 3 lat uzyskała na mocy wyroku Sądu Okręgowego wydanego w sprawie sygn. akt IV U 944/10. Obecnie stan jej zdrowia nie uległ żadnej poprawie.

Zakład Ubezpieczeń Społecznych - Oddział w C. wniósł o oddalenie odwołania wywodząc jak w uzasadnieniu zaskarżonej decyzji.

Wyrokiem z dnia 9.12.2014r. Sąd Okręgowy - Sąd Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w C. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał ubezpieczonej prawo do renty socjalnej na okres od 1.04.2013r. do 31.03.2018r.

Sąd ustalił, że K. S., ur. się (...), posiada wykształcenie policealne grafika komputerowego (bez matury) a ostatnio pracowała jako rozdzielacz komponentów. Ubezpieczona w okresie od 5 maja 2007r. do 31 marca 2013r. uprawniona była do pobierania renty socjalnej (w tym za okres od 1 kwietnia 2010r. do 31 marca 2013r. świadczenie przyznane zostało na mocy wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy i Ubezpieczeń Społecznych w Częstochowie z dnia 20 stycznia 2011r. w sprawie sygn. akt IV U 944/10). Świadczenie to zostało jej przyznane w związku ze stwierdzonym obustronnym niedosłuchem zmysłowo-nerwowym (resztki słuchowe) z całkowitą niewydolnością słuchu oraz zaburzeniami artykulacji mowy - kontaktem słownym znacząco upośledzonym.

W dniu 22 kwietnia 2013r. ubezpieczona złożyła wniosek o ustalenie jej uprawnień do renty na dalszy okres.

Orzeczeniem lekarza orzecznika z dnia 16 maja 2013r. badana nie została uznana za całkowicie niezdolną do pracy. W wyniku rozpoznania sprzeciwu komisja lekarska Oddziału ZUS w C. w dniu 3 czerwca 2013r. wydała orzeczenie tej samej treści.

W opinii z dnia 3 października 2013r. biegła sądowa lekarz specjalista z zakresu laryngologii rozpoznała u badanej głuchoniemotę i stwierdziła, że badana nie jest całkowicie niezdolna do pracy zarobkowej.

Biegły sądowy lekarz specjalista z zakresu medycyny pracy dr n. med. R. S. w opinii z dnia 14 maja 2014r. stwierdził u odwołującej głuchoniemotę i wadę postawy (skolioza Th/L) i uznał, że ubezpieczona jest nadal całkowicie niezdolna do pracy na okres 5 lat.

W opinii z dnia 16 września 2014r. biegły sądowy lekarz specjalista z zakresu medycyny pracy lek. med. J. B. także stwierdził u badanej głuchoniemotę oraz niewielką skoliozę piersiowo - lędźwiową kręgosłupa i uznał, że opiniowana jest całkowicie niezdolna do pracy w normalnych warunkach na ogólnym rynku pracy.

Wobec poczynionych ustaleń Sąd uznał odwołanie za zasadne podnosząc w motywach rozstrzygnięcia, że ubezpieczona, z uwagi na brak kontaktu werbalnego, jest zdolna do pracy wyłącznie w warunkach przystosowanych do niepełnosprawności, tj. przykładowo

w obecności osobistego doradcy pomocnika, czy w sytuacji przekazywania poleceń przez napisanie na kartce lub poprzez komputer. Niewątpliwie jednak nie są to normalne sposoby komunikowania się, a co za tym idzie wykonywania pracy. Nadto zgodnie z art. 13 ust. 4 ustawy zachowanie zdolności do pracy w warunkach określonych w przepisach o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych nie stanowi przeszkody do orzeczenia całkowitej niezdolności do pracy. Tym samym wobec niezdolności ubezpieczonej do pracy na tzw. ogólnym rynku pracy i jej zdolności tylko do pracy

w warunkach chronionych lub specjalnie dostosowanych, w tym także przy częściowej pomocy osobistego doradcy, ocena kwalifikująca niezdolność jako całkowitą jest uzasadniona.

Apelację od tego wyroku wywiódł organ rentowy zarzucając naruszenie prawa procesowego, tj. art.286 k.p.c. przez przyjęcie za podstawę rozstrzygnięcia opinii biegłych sprzecznej

z zasadami orzecznictwa lekarskiego a w konsekwencji naruszenie prawa materialnego

tj. art. 12 ust. 2 i art.13 ust.1 i ust.3 ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz art.4 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej.

Wskazując na przytoczone zarzuty skarżący wnosił o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie odwołania.

Nadto skarżący wniósł o uzupełnienie postępowania dowodowego i przeprowadzenie dowodu z opinii biegłego z zakresu laryngologii i medycyny pracy.

Sąd Apelacyjny ustalił i zważył, co następuje:

Wobec podnoszonych okoliczności Sąd Apelacyjny uzupełnił postępowanie dowodowe i przeprowadził dowód z opinii biegłego z otolaryngologii dla ustalenia czy ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy w rozumieniu ustawy a jeśli tak to na jaki okres a także czy nastąpiła poprawa w stanie zdrowia ubezpieczonej.

Na podstawie opinii biegłej dr n. med. W. U. Sąd Apelacyjny ustalił, że u ubezpieczonej stwierdza się obustronną głuchotę nie rokującą poprawy, co jednak nie czyni ubezpieczonej całkowicie niezdolną do pracy, jako że ubezpieczona może wykonywać pracę zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami zawodowymi jak i obecnie wykonywaną w warunkach pracy chronionej. Biegła przyznała, że w stanie zdrowia ubezpieczonej nie nastąpiła poprawa.

Sąd Apelacyjny podzielił wnioski biegłej, albowiem opinia jest oparta na wynikach obiektywnych badań i analizie całej dokumentacji medycznej.

Oceniając cały zebrany materiał dowodowy Sąd Apelacyjny uznał, że nie daje on podstaw do stwierdzenia, że ubezpieczona jest całkowicie niezdolna do pracy.

Z obu opinii otolaryngologów a zatem biegłych o specjalności adekwatnej do występującej u ubezpieczonej niesprawności organizmu wynika jednoznacznie, że ubezpieczona jest zdolna do pracy zgodnej z poziomem posiadanych kwalifikacji. Biegli Ci wykluczyli aby ubezpieczona nie była zdolna do jakiegokolwiek pracy w rozumieniu art.12 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

Co prawda biegli z zakresu medycyny pracy wskazywali na całkowitą niezdolność do pracy ale uzasadniając swoje stanowisko w tej kwestii eksponowali okoliczność, że ubezpieczona jako osoba głuchoniema nie ma możliwości nawiązania kontaktu werbalnego, co wyklucza normalne wykonywanie pracy.

Sąd Apelacyjny nie podzielił tego stanowiska biegłych z zakresu medycyny pracy.

Kwalifikacje, które ubezpieczona zdobyła pozwalają na wykonywanie pracy nawet osobie głuchoniemej. Możliwe jest przecież przekazywanie jej poleceń czy wskazówek w formie pisemnej, co biegli z zakresu medycyny pracy przyznali, a kontakt werbalny nie jest w tym przypadku konieczny. Jednocześnie ubezpieczona jest w pełni sprawna intelektualnie. Nie stwierdzono istnienia schorzeń towarzyszących, skutkujących całkowitą niezdolnością do pracy.

W tym stanie rzeczy wniosek, że ubezpieczona aktualnie nie jest całkowicie niezdolna do pracy w rozumieniu powołanych przepisów jest w pełni uprawniony.

Renta socjalna ma charakter świadczenia kompensującego brak możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczenia społecznego ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy lub naruszenie sprawności organizmu ubezpieczonego powstało przed jego wejściem na rynek pracy. Tym samym świadczenie to nie powinno być przyznawane takim osobom, które mimo swojej niepełnosprawności mogą wykonywać pracę i uzyskiwać środki utrzymania a w konsekwencji także nabyć uprawnienia do świadczeń z ubezpieczenia społecznego.

Zgodnie z art. 4 ustawy z dnia 27.06.2003r. o rencie socjalnej renta socjalna przysługuje osobie pełnoletniej całkowicie niezdolnej do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu, które powstało:

- 1) przed ukończeniem 18 roku życia;
- 2) w trakcie nauki w szkole lub w szkole wyższej - przed ukończeniem 25 roku życia;

3)w trakcie studiów doktoranckich lub aspirantury naukowej.

Skoro ubezpieczona aktualnie nie jest całkowicie niezdolna do pracy w rozumieniu przepisów ustawy o emeryturach i rentach z FUS i może pracować zgodnie z posiadanymi kwalifikacjami, to tym samym nie spełniła ustawowych przesłanek warunkujących prawo do renty socjalnej.

Z przytoczonych względów Sąd Apelacyjny na mocy art.386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok i oddalił odwołanie.

/-/ SSA E. Kocurek-Grabowska /-/ SSA J. Pietrzak /-/ SSA M. Żurecki

Sędzia Przewodniczący Sędzia

JM